

Lingeschouw

'Kijk op de Linge'

Uitgave van de Vereniging tot
Behoud van het Lingelandschap

Inhoudsopgave Lingeschouw 2007

Van de voorzitter	1
Bestuursmutaties.....	2
Statuten.....	2
Algemene Ledenvergadering - 8 mei 2007.....	3
De boomgaard in Rumpt.....	4
Lingevisie.....	5
Stationsomgeving Geldermalsen.....	6
Geboren in Haarlem, geboeid door de Linge.....	8
Vogels in het Lingeland.....	9
Fort bij de Nieuwe Steeg: GeoFort.....	10
Landschapsbeheer Gelderland.....	12
Nationaal Landschap Rivierenland: een kans om te koesteren!.....	13
Gebrek aan landschappelijke inpassing A2.....	14
Zuinig op Ruimte dag - Tiel.....	16
Landschapsontwikkelingsplan.....	17
Beschermen.....	18
De Linge in beeld – vroeger en nu.....	19
Lingepuzzel.....	20
Algemene informatie.....	21

De vereniging en het lidmaatschap

Erik Boegborn, secretaris

Colofon

Uitgave

Vereniging tot Behoud van het
Lingeland, 2007

Adres

Postbus 224
4140 AE LEERDAM

Contact

☎: 0345 633 038
@-mail: contact@lingeland.nl

Website

www.lingeland.nl

Eindredactie

Erik Boegborn

De Vereniging tot Behoud van het Lingeland (VBL) is opgericht om de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Linge en het aanliggende gebied in stand te houden en te versterken.

De VBL is op 10 januari 1990 opgericht en kreeg op 1 oktober 1993 statuten en daardoor een officiële status.

De vereniging is in de loop der jaren gegroeid tot een organisatie die meespeelt in het spel van ruimtelijke ontwikkelingen waarbij economische belangen vaak haaks staan op andere maatschappelijke belangen.

Landschappelijke waarden en een gezond leefmilieu dreigen al snel ondergesneeuwd te raken. Natuurlijk is een gezonde economie van levensbelang voor onze streek. Maar bij de ontwikkeling van de economie kan en moet voldoende rekening gehouden worden met de wensen van de bewoners, zoals u.

Met ongeveer 700 leden en donateurs is de VBL een medespeler geworden die ook serieus genomen wordt in het -vaak- politieke spel. Wij geven tegengas als dat nodig is, maar denken ook constructief mee bij de ontwikkelingen in ons gebied.

U kunt ons daarbij ondersteunen. En u kunt ons helpen onze vereniging nóg sterker te maken door ons ledental verder te vergroten.

Bent u nog geen lid? Meldt u dan aan. Dit kan eenvoudig via onze website, www.lingeland.nl of door u aan te melden bij de secretaris.

Bent u al lid? Breng onze vereniging onder de aandacht van vrienden en kennissen. Met meer leden staan wij sterker en kunnen wij nóg meer bereiken.

Van de voorzitter

Onze vereniging heet niet voor niets 'Vereniging tot behoud van het Lingeland'. Het bestuur heeft in het afgelopen jaar indringend gekeken naar wat wij eigenlijk met 'behoud' bedoelen.

Met name ons project '**Lingevisie**' heeft ons geholpen, maar ook gedwongen, om te benoemen waar wij eigenlijk voor of soms zelfs tegen zijn. Met **behoud** bedoelen wij zeker niet dat er niets kan veranderen en dat wij trachten het landschap terug te brengen naar een geïdealiseerde situatie van vele jaren terug. Wel willen wij zoveel mogelijk de cultuurhistorie, de natuur en het landschap zo ongeschonden mogelijk houden en waar mogelijk verbeteren en verstevigen. In dit kader verwachten wij veel van de nieuwe Nationale Landschappen. Het is ons gelukt om de Linge als integraal onderdeel hiervan op te laten nemen.

Onze vereniging is zeker voorstander van een levensvatbare agrarische bedrijfstak die, in harmonie met het landschap en de mensen, mede ons kostbare gebied gestalte geeft. Hier spelen echter grote macro-economische krachten die potentieel tot steeds grotere bedrijfseenheden kunnen leiden. Er zijn gelukkig ook mogelijkheden voor bedrijven in combinatie met natuurwerkzaamheden, kleinschalige recreatie en zorgboerderijen.

Elke keer opnieuw zijn het de bezoekers van buiten ons Linge gebied die tegen ons zeggen: 'jullie beseffen nog niet half wat een oase van rust en afwisseling er is rondom de Linge'. Dit klopt inderdaad. Pas als er weer het zoveelste nieuwbouwplan gelanceerd wordt dan wordt het zichtbaar wat er eventueel verloren zou kunnen gaan. Niet alleen macroplannen zoals het NL.C maar ook uitbreidingen bij Tiel richting het Westen, plannen in en rondom Geldermalsen zoals de stationsomgeving etc. etc. blijven onze aandacht en inzet vragen.

Natuurlijk beseffen wij dat wij primair alleen op basis van doordachte argumenten een wezenlijke invloed kunnen uitoefenen richting gemeentes, de provincie, Staatsbosbeheer etc. Hierbij maken wij zeker gebruik van ons uitgebreide netwerk aan relaties zoals b.v. de Gelderse Milieu Federatie die meehelpen om ons draagvlak te vergroten en te verstevigen. Zeker is het zaak om bij de gemeentes en de provincie in het verre Arnhem tijdig en goed onderbouwd ons standpunt te bespreken. Uiteraard zijn er situaties waar wij het uiteindelijk niet eens kunnen worden. Hier maken wij, met mate, gebruik van het beroepsrecht.

Al met al hebben wij als bestuur in het afgelopen jaar 2006 weer veel tijd gestoken in onze vereniging. Het is zoals de bekende ijsberg – slechts een klein stuk van onze werkzaamheden is direct zichtbaar. Wij doen het gaarne omdat wij met elkaar vinden dat wij in een uniek stuk van Nederland wonen waar de menselijke schaal door zijn vele dorpen en verenigingen in harmonie met de Linge ons een goed gevoel geeft.

Wij zijn altijd geïnteresseerd in actieve leden die de VBL willen ondersteunen en promoten. U bent van harte welkom om met mij contact op te nemen.

Uiteraard bedank ik een ieder maar vooral de leden van het bestuur voor hun inzet en vaak ook hun vasthoudendheid om resultaten te boeken.

Koos Kruit
Voorzitter

Bestuursmutaties

Erik Boegborn, secretaris

Ons bestuur is breed samengesteld en verzorgt naast algemene zaken ook de aansturing van lokale projecten. Dit is een uitstekende formule gebleken en daarom willen wij deze ook graag handhaven. Tijdens de ledenvergadering in mei 2006 hebben een aantal mutaties plaatsgevonden in het bestuur. De dames Wieneke Buurman te Tricht en Elisabeth Koch te Geldermalsen en de heer Ruud Eikelenboom te Heukelum traden af en stelden zich niet herkiesbaar.

Onze penningmeester, Steven Vollenga, heeft aangegeven zijn functie in 2007 te willen beëindigen. Steven wil de vereniging graag blijven ondersteunen door de ledenadministratie te blijven bijhouden. Het bestuur maakt uiteraard graag gebruik van dit aanbod!

Op de algemene vergadering in mei 2007 stelt het bestuur voor de heer Jaap Hopens Greve als nieuw bestuurslid te benoemen.

Het bestuur is daarmee op sterkte om zijn taken uit te voeren. En als het nodig is doen wij een beroep op hulp van buiten het bestuur.

Statuten

Erik Boegborn, secretaris

Onze vereniging heeft in 2007 de statuten aangepast. De 'oude' statuten, sinds juli 1997 van kracht, gaven in het verleden soms te weinig ruimte voor onze vereniging. Zo werden bezwaarschriften niet ontvankelijk verklaard omdat het ging om een locatie op 1 kilometer afstand van de Linge. Daarom heeft de Algemene Ledenvergadering in 2007 ingestemd met aanpassing van de volgende artikelen:

Artikel 2

[Lid 1 (wijziging)]

De vereniging heeft ten doel om de rivier de Linge en haar zijlopen, alsmede het omliggende gebied, zodanig te beschermen en te doen beschermen, te beheren en te doen beheren, te ontwikkelen en te doen ontwikkelen, te gebruiken en te doen gebruiken, dat de aanwezige cultuurhistorische, landschappelijke, natuurlijke en milieuwaarden in stand blijven en waar mogelijk worden verhoogd. In dit doel wordt onder het omliggende gebied het samenhangende deel van het riviereengebied verstaan waarin de Linge haar loop heeft. Dit gebied is aan de noordzijde begrensd door de Lek en de Nederrijn, aan de oostzijde door het Pannerdens Kanaal, aan de zuidzijde door de Waal en aan de westzijde door het Merwedekanaal, waarbij de grens steeds in het midden van deze waterlopen ligt.

Artikel 2

[Lid 2g (nieuw)]

Het volgen van, het reageren op en het anticiperen op fysieke, economische, sociaal-maatschappelijke en andere ontwikkelingen, die zowel direct als indirect verband houden met, of van invloed zijn of kunnen zijn, op de in Artikel 2, Lid 1 genoemde waarden van het Lingegebied.

Artikel 2 [Lid 2g wordt Lid 2h]

Artikel 2

[Lid 3 (wijziging)]

In iedere gemeente, geheel of gedeeltelijk gelegen binnen het werkgebied van de vereniging, kunnen afdelingen van de vereniging worden opgericht die actief zijn in het verwezenlijken van het in Artikel 2 Lid 1 genoemde doel.

Met deze wijzigingen wordt het 'werkgebied' van onze vereniging verruimd: het Lingelandschap houdt immers niet op bij de oevers of de dijken. Met deze verruiming krijgen wij juridisch meer ruimte om de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurlijke waarden in brede zin in stand te houden en waar mogelijk te vergroten.

Algemene Ledenvergadering - 8 mei 2007

Erik Boegborn, secretaris

Op 8 mei 2007 is de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandchap.

Deze vergadering wordt gehouden in **Gasterij De Os en het Paard in Deil**, Deilsedijk 73-75, aanvang 20.00 uur. De zaal is open vanaf 19.30 uur.

Het bestuur blik op deze vergadering met de leden terug op het verenigingsjaar 2006 en legt verantwoording af voor het gevoerde beleid en de financiën.

Uiteraard staat ook weer de bestuursverkiezing op de agenda. Anja de Wit, Koos Kruit, Steven Vollenga en Alexandra Dietzsch treden volgens rooster af. Anja, Koos en Alexandra stellen zich herkiesbaar. Steven heeft aangegeven niet meer beschikbaar te zijn voor een bestuursfunctie. Steven wil nog wel de ledenadministratie voor onze vereniging blijven regelen; van dit aanbod maken wij uiteraard graag gebruik!

Het bestuur heeft Jaap Hovens Greve uit Deil bereid gevonden tot het bestuur toe te treden. Het bestuur stelt de Algemene Ledenvergadering voor Jaap Hovens Greve tot bestuurslid te benoemen.

Conform onze statuten kunnen andere leden kandidaat gesteld worden door ten minste twee gewone leden of op eigen voordracht. U wordt verzocht dit vóór de ledenvergadering aan de secretaris door te geven.

Naast de formele onderdelen van de jaarlijkse vergadering staat dit jaar 'Landschapsbeheer' op de agenda. Een onderwerp dat veel raakvlakken heeft met de activiteiten van onze vereniging!

Het bestuur stelt de volgende agenda voor:

Algemene Ledenvergadering 2007
Gasterij De Os en het Paard, Deil
Dinsdag 8 mei 2007, aanvang 20.00 uur

1. Opening, welkom en mededelingen
2. Verslag ledenvergadering 2006
3. Jaarverslag 2006
4. Financieel overzicht 2006
Verslag kascommissie
Vaststelling begroting 2007
5. Verkiezing bestuur
6. Landschapsbeheer
7. Rondvraag
8. Sluiting – uiterlijk 22.30 uur

De boomgaard in Rumpt

Pim Sauer

Als je van de provinciale weg tussen Geldermalsen en Leerdam afslaat naar Beesd dan kom je langs het mooie Betuwse dorpje Rumpt. Even verder kun je linksaf slaan en de bebouwde kom binnen rijden. Direct aan je linkerhand ligt daar een mooie oude Betuwse hoogstamboomgaard. Nou ja, mooi is misschien een beetje teveel gezegd. Het is een oude boomgaard, dat wel, maar hij ziet er een beetje mistroostig uit. Slecht onderhouden, niet gesnoeid en al jaren niet naar omgekeken. Er was zelfs al zolang niemand geweest dat het hek was omgevallen en de buren er hun paarden lieten grazen. Wij konden het hen natuurlijk niet kwalijk nemen, maar eigenlijk zagen we er liever we de oorspronkelijke hoogstamboomgaard weer in volle glorie terug. Dat zou de entree van Rumpt aanzienlijk verfraaien en veel lokale bewoners en bezoekers zouden daar plezier van hebben. Bovendien waren de paarden inmiddels begonnen aan de fruitbomen waardoor het eind van de boomgaard nabij was.

Dat was ook de gemeente Geldermalsen opgevallen, de eigenaar van de grond. Tijd voor actie dus. Met de nodige diplomatie kreeg de VBL het voor elkaar om met hulp van de buren de paarden te verwijderen en het hek te laten herstellen. Vervolgens werd met de gemeente Geldermalsen een plan uitgedacht voor het verfraaien van de boomgaard. Onlangs werden er door de gemeente op initiatief van lokale bewoners kastanjes aan de noordkant van de toegangsweg naar Rumpt geplaatst en in het plan komen er ook aan de zuidzijde van de weg bomen. Daartoe moet de sloot iets worden opgeschoven richting boomgaard want in de berm van de weg liggen heel veel kabels. Vanaf het fietspad langs de Veerweg komt er een nieuwe entree voor de boomgaard en er komt ruimte voor twee picknick tafels waarvan wandelaars en fietsers gebruik kunnen maken. De picknicksets komen als het ware in de boomgaard te liggen. Tussen de bomen komt er een bloemrijk grasland en er komt een voorlichtingsbord over hoogstamfruit.

'De' boomgaard in Rumpt

De gemeente Geldermalsen is enthousiast over het plan en heeft haar volledige medewerking toegezegd. De bedoeling is dat het plan wordt uitgevoerd met subsidiegelden uit het Landschaps Ontwikkelings Plan dat door de gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal samen wordt ontwikkeld. Het projectplan is inmiddels klaar en is ter goedkeuring aan Gemeentewerken van Geldermalsen voorgelegd. Als die goedkeuring er is gaat het plan het subsidietraject in en zullen we een tijdje moeten wachten. Natuurlijk moeten we ons realiseren dat het verfraaien van de boomgaard in Rumpt niet morgen klaar is, want subsidiemolens draaien nu eenmaal erg langzaam en als er eenmaal subsidie is moet het project ook nog worden uitgevoerd. Maar de gemeente Geldermalsen ondersteunt het plan en daarom hebben we goede hoop dat het voor elkaar komt. Als VBL hebben we het onderhoud van de boomgaard op ons genomen maar voor het snoeiwerk hebben we inmiddels al weer enkele bewoners van Rumpt bereid gevonden. Het ziet er na vele jaren van verval dus geweldig uit voor de boomgaard in Rumpt en we hebben goede hoop dat op niet al te lange termijn de entree van Rumpt een flink stuk mooier zal zijn. Zo is er naast alle aantastingen van het Lingeland ook eens een positieve ontwikkeling.

Lingevisie

Anja de Wit, Alexandra Dietzsch, Pim Sauer

In de Lingeschouw van vorig jaar kon u er al over lezen. De VBL werkt aan een eigen visie op behoud en ontwikkeling van het Lingeland. Dat is nodig omdat de Vereniging steeds vaker in een vroeg stadium inspeelt op nieuwe initiatieven die een invloed hebben op het Lingeland. Daarbij komt dat er ook steeds meer initiatieven komen, want het Rivierengebied is economisch vitaal en fungeert in toenemende mate als overloop voor de steeds voller wordende Randstad. Voor de VBL wordt het daarom in toenemende mate belangrijk om over een eenduidige visie te beschikken waarmee initiatiefnemers en bestuurders rekening kunnen houden.

In 2005 werd de basis gelegd voor de Lingevisie van de VBL. In dat jaar voerden zes landschaps-architectuur studenten van Hogeschool Larenstein in opdracht van de VBL een inventarisatie uit van bestaand beleid, bestaande plannen, ontwikkelde gebiedsvisies en andere relevante bouwstenen voor de gewenste visie. Via een aantal workshops met het bestuur van de VBL werden de eerste structuren van de uiteindelijke Lingevisie neergezet. Het bestuur van de VBL werkte vervolgens in 2006 in een aantal sessies aan een analyse van het basismateriaal waarbij sterke en zwakke punten van het Lingegebied werden gedefinieerd maar ook kansen en bedreigingen voor het Lingeland eenduidig werden benoemd.

Uit dit proces ontstond een concept Lingevisie die in 2006 werd voorgelegd aan een Klankbordgroep van mensen van veelal buiten de VBL maar met een duidelijke betrokkenheid bij het Lingeland. Door deze Klankbordgroep werden waardevolle elementen en zienswijzen aangedragen die elk hun plaats kregen in het concept visiedocument. Vervolgens vond in mei 2006 de Algemene Ledenvergadering van de VBL plaats waarbij de concept-Lingevisie aan de leden werd voorgelegd. Ook de opmerkingen van de leden werden in het visiedocument verwerkt.

Daarmee ontstond een breed gedragen Lingevisie. Het bestuur van de VBL toetste in 2006 het resultaat en keurde het goed. Tenslotte werd de Lingevisie redactioneel onder handen genomen om er een goed presenteerbaar document van te maken.

De VBL visie is geen lijvig boekwerk geworden. Dat had makkelijk gekund want in de loop van de ontwikkeling is zeer veel interessante informatie verzameld. Er is echter voor gekozen om de VBL visie een praktisch leesbaar document te laten zijn en geen Linge-encyclopedie. Wel staat er het nodige in over het ontstaan van het Lingegebied, over de landschapsopbouw, de geomorfologie, het ontstaan van de nederzettingen, de verkaveling en de dijken. Dat brengt bij de lezer het besef dat we met een landschap te maken hebben dat niet zomaar is ontstaan maar dat uniek is in de wereld en een lange historie kent. Dat besef vindt de VBL belangrijk omdat het bijdraagt aan weloverwogen beslissingen wanneer het om het landschap gaat.

Ook gaat de visie in op de huidige situatie in het Lingegebied, bijvoorbeeld met betrekking tot de waterhuishouding, de natuur, de landbouw, de bebouwing, de infrastructuur de verdedigingswerken, de bedrijvigheid en de recreatie. Daarmee wordt in feite de uitgangssituatie beschreven waarbinnen nieuwe initiatieven hun plaats zullen moeten vinden. De visie wijdt verder een flinke paragraaf aan het overheidsbeleid in relatie tot het landschap van het Lingegebied. Dat is niet mis want er is heel veel beleid en er zijn vele overheden en semi-overheden die iets hebben geschreven over het Lingeland. Als het aan de goede bedoelingen van de enorme stapel plannen had gelegen zouden er in het Lingegebied niet veel bedreigingen voor het landschap zijn. Helaas is de praktijk anders en moet het landschap regelmatig wijken voor economisch gewin. Een belangrijk gemis is dat er voor het Lingegebied als geheel geen eenduidig beleid bestaat. Het gebied is als het ware opgeknipt in vele kleine stukjes waarin steeds andere beleidsprioriteiten worden gesteld.

Het belangrijkste deel van de Lingevisie is het hoofdstuk waarin op acht belangrijke thema's de visie van de VBL is neergelegd: Water, Natuur, Landbouw, Wonen, Infrastructuur, Bedrijven, Recreatie en Nieuwe landgoederen. De standpunten van de VBL zijn in deze hoofdstukken steeds zo helder mogelijk beschreven in een beknopt aantal punten. Het lezen van dit deel maakt duidelijk hoe de VBL de ontwikkelingen in het Lingegebied het liefste zou zien. In de dagelijkse praktijk werpt dit zijn

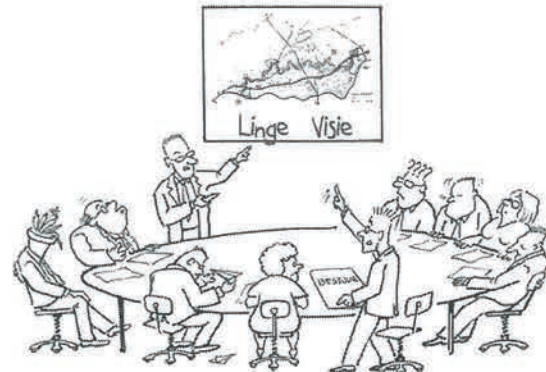

Lingeschouw

vruchten al af want met de visie in de hand is het voor het bestuur veel gemakkelijker om over te dragen waar de VBL voor staat.

In 2007 wordt de Lingevisie breed uitgezet bij provincies, regionale overheden, gemeenten en brancheorganisaties en zal de basis zijn voor de standpuntbepaling van de VBL bij nieuwe initiatieven die het landschap bedreigen. Ook wordt er in 2007 op basis van de Lingevisie een VBL brochure gemaakt die zal worden ingezet voor ledenwerving. Al met al zien we als Vereniging terug op een proces waarin veel is bereikt en waarin vele contacten zijn gelegd. De visie heeft er ook binnen het bestuur toe bijgedragen dat belangrijke VBL standpunten helderder zijn geformuleerd en breder worden gedragen. De Lingevisie zal binnenkort op de VBL

website worden geplaatst. Wij raden u aan er eens een uurtje voor te gaan zitten.

Stationsomgeving Geldermalsen

Pieter Kalisvaart

Voor de vaste lezer van de Lingeschouw is dit een 'vertrouwd' onderwerp. In de Lingeschouw van 2002 schreef Gert Timmerman al over het Masterplan Stationsomgeving Geldermalsen. In alle daarop volgende jaren is er steeds in de Lingeschouw over de ontwikkelingen rond de Stationsomgeving Geldermalsen geschreven. Het is daarom oppassen geblazen om niet in herhaling te vervallen maar er is toch genoeg reden voor een terugblik en een vooruitblik.

Wat is er zo bijzonder aan de plannen voor de Stationsomgeving?

Het hele proces rond de ontwikkeling van de plannen voor de stationsomgeving is fascinerend. Het is vanaf dag één duidelijk dat er geen draagvlak onder de burgers van Geldermalsen is voor de grootschalige verstedelijking van de stationsomgeving en voor woningbouw in de Lingeuiterwaard. Om dit standpunt te onderbouwen enkele voorbeelden. Al in december 2002 wordt de eerste ingezonden brief gepubliceerd tegen de collegeplannen en in de loop der jaren zullen er nog meer dan 20 volgen. De Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap en de Vereniging Stationsomgeving Geldermalsen (www.stationsomgevinggeldermalsen.nl, meer dan 200 leden) verzetten veel werk om de

bezwaren tegen de collegeplannen duidelijk te maken. Tijdens de raadsvergadering van februari 2004 werden 450 adhesiebetuigingen tegen het bouwen in de Linge-uiterwaard aangeboden aan de burgemeester. Tijdens de informatieavonden in maart en december 2004 blijkt weer eens overduidelijk dat er geen draagvlak voor de plannen is. Tijdens de presentatie van het stedenbouwkundig plan in januari 2006 krijgt Pim Sauer van de VBL een luid applaus voor zijn uiteenzetting over het provinciale waterhuishoudingsplan en de bezwaren tegen bouwen in de uiterwaard. Heel bijzonder is ook dat alle argumenten *tegen* de verstedelijking te vinden zijn in gemeentelijke publicaties. Enkele passages:

'Linge en uiterwaarden, deze parel in het rivierenland moet gekoesterd worden'; 'De Linge en de uiterwaarden worden niet verder aangetast', en: 'Voor woningbouw zijn in Geldermalsen de locaties Kalenberg en Hondsgemet aangewezen'.

Maar de Geldermalsense Betuwelijn dendert verder. Het gaat allang niet meer om de oorspronkelijke uitgangspunten, neen, de stationsomgeving moet, voor prestige en met maximale winst (voor de projectontwikkelaar) volgebouwd worden.

Belangrijke momenten

Terugkijkend kan een aantal belangrijke momenten in het ontwikkelingstraject van de plannen voor de stationsomgeving aangegeven worden:

1. Tijdens de raadsvergadering van november 2002 wordt het collegevoorstel voor een samenwerkingsovereenkomst met de projectontwikkelaar Dura Bouw Houten

besproken. Om de raad over te halen niet tegen te stemmen doet de burgemeester enkele belangrijke toezeggingen zoals: 'de principiële vragen over woningbouw in het Lingelandschap kunnen in hun volle omvang aan de orde komen zodra de eerste schetsen op tafel liggen' en: 'een beperkte bebouwing aan de rand van de uiterwaarden in de directe omgeving van het station, dit betekent zo beperkt mogelijk met zo min mogelijk ruimtebeslag in de ruimte naar beneden naar de Linge toe'. In februari 2003 wordt de samenwerkingsovereenkomst met Dura Bouw Houten getekend. In deze overeenkomst is echter niets terug te vinden van de opmerkingen en bedenkingen van de raad en de toezeggingen van het college. Direct hierna verandert de toon van het college en begint het dreigen met schadeclaims van Dura als de raad niet meewerkt.

2. De Structuurvisie Geldermalsen 2000 – 2015 verbiedt nadrukkelijk bouwen in de Linge- uiterwaard. Om dit probleem te omzeilen wordt in maart 2005 de 'actualisering Structuurvisie Geldermalsen 2000 – 2015' door het college gepresenteerd. Tijdens de raadsvergadering van februari 2005 zou het voorstel: 'Schetsontwerp Stationsomgeving', aan de raad voorgelegd worden. Omdat het college verwachtte dat het voorstel binnen de gemeenteraad niet op een politieke meerderheid kon rekenen werd het voorstel teruggenomen. Heel jammer maar wel heel slim dat het voorstel teruggenomen werd: was het maar verworpen.
3. Dan wordt het 31 januari 2006. Op de raads- agenda staat weer het onderwerp: 'Stedenbouwkundig plan op hoofdlijnen Stationsomgeving'. Er is aan het plan dat in februari 2005 wegens gebrek aan draagvlak werd terug genomen nagenoeg niets veranderd. Jammer dat het college de kans heeft laten lopen om draagvlak voor de plannen te creëren. Het voorstel haalt het nu echter wel: met 10 stemmen voor en 9 tegen wordt het voorstel aangenomen. De cruciale stem kwam van een nu ex-raadslid die als enige van zijn partij voorstemde. Zijn argument volgens de raadsnotulen: 'nu besluiten niet in te stemmen met het stedenbouwkundig plan betekent dat de gemeente een groot financieel risico loopt'. De dreiging van het college met schadeclaims heeft dus gewerkt.

Hoe nu verder?

Onder de dreiging met schadeclaims, een zo controversieel onderwerp er doordrukken is ongepast. De uitspraak dat de onroerend zaakbelasting omhoog moet als er niet in de Linge- uiterwaard gebouwd wordt is eveneens ongepast.

Maar nu verder. De gemeente is nu bezig met alle voorbereidingen voor een voorontwerp-bestemmingsplan. Dan komt er een inspraakprocedure (midden 2007) en vervolgens mogelijk een lang traject van zienswijzen en bedenkingen (bezwaren). De VBL zal u zeker in 2008, 2009 en verder op de hoogte houden van de ontwikkelingen.

Het kan ook anders!

In de Volkskrant van 22 januari 2007 stond een interessant artikel over het Tielse Masterplan Waalfront. Enkele opmerkingen uit dit verslag. In Tiel is inspraak een vies woord; participatie moet het zijn. Inspraak is een verplicht nummer na het vaststellen van een bestemmingsplan. Bij participatie neemt het gemeentebestuur de bevolking van meet af aan serieus. De architect is ervan overtuigd dat de burgerparticipatie veel tijd heeft bespaard. Al die tijd zijn de projectontwikkelaars buiten de deur gehouden. Ook de komende tijd zullen zij zich moeten houden aan de voorwaarden en de eisen die de Tielenaars stellen. Tot zover de Volkskrant.

Een groter verschil tussen de aanpak van Tiel en Geldermalsen is niet mogelijk. Er wordt al sinds ongeveer 2002 over de huidige stationsomgevingsplannen gesproken (eerdere plannen gaan terug tot oktober 1997) en nog nooit hebben de burgers van Geldermalsen de mogelijkheid gekregen voor participatie. Wie er wel een hoofdrol speelt is de projectontwikkelaar Dura Vermeer. Dit bedrijf verwierf in november 2001, dus ver voor de samenwerkingsovereenkomst met de gemeente de economische rechten in de Linge- uiterwaard bij het station. Deze grond is volgens het huidige bestemmingsplan een agrarisch gebied en volgens de structuurvisie Geldermalsen 2000-2015 een vetogebied voor verstedelijking. Waarom betaalt een bedrijf veel geld voor rechten op zo'n perceel? Nu hoor ik de geïnformeerde lezer zeggen dat er toch een klankbordgroep is. Als je een klankbordgroep samenstelt uit de VBL, enkele omwonenden en verder onder andere de projectontwikkelaar, de Kamer van Koophandel en ProRail, dan weet je dat de meningen zo tegengesteld zijn dat je als bestuurder alle kanten uit kunt.

De uiterwaard met (nu nog) zicht op Tricht

Geboren in Haarlem, geboeid door de Linge

J.F. Boegborn

Als een van de oudste leden (misschien wel het oudste lid) van de Vereniging tot Behoud van het Lingeland werd mij gevraagd om iets te vertellen over mijn band met de Linge.

Ik ben geboren in Haarlem (1915), maar heb familiebanden met de Betuwe: mijn moeder is geboren in Deil (1877). In mijn jeugd logeerde ik jaarlijks bij familie in de Bulkstraat (toen nog steeg) in Tricht. Omdat ik als kind verzot was op het vissen, zat ik dagelijks aan de Lingeoever en wel op het erf van het toenmalige café "Schipper Welvaren" van Bets van de Water aan de Lingedijk (op de plaats waar nu de familie Wesselo woont). Dit café had een groot erf, waarop zand, grint en kalk werden opgeslagen. Tevens was er op dat erf een weegbrug.

Als je aan de oever zat, had je een prachtig uitzicht op het station Geldermalsen met de loopbrug over het spoor, richting Deil. Aan het einde zag je de gebouwen van de veiling, welke toen vlak bij de Deilsedijk gelegen waren.

Aan de linkerzijde had je een fraai uitzicht op de spoorbrug over de Linge, welke toen nog uit vier bogen bestond. Er reden eerst nog stoomtreinen, die later werden vervangen door elektrische spoortreinen.

Voetveer in Tricht met zicht op de Genteldijk

Aan de oostzijde van de brug was een voetveer, dat Tricht met het Trichtse Voetpad in Geldermalsen verbond. Tegen het eind van de oorlog zijn de 4 boogbruggen opgeblazen. De 'tijdelijke' Bailey-brug doet al meer dan 60 jaar dienst en maakte het voetveer overbodig. Langs het spoor liep aan de westzijde een vaart tot vlak bij de veiling. Aan het eind van de vierde boog lag een draaibrug, waarop de locomotieven konden worden gedraaid.

Op de zuidelijke Lingeoever stonden toen nog geen gebouwen; alles was weiland tot aan de vaart

van de toenmalige suikerfabriek met de hoge schoorsteen. Die suikerfabriek werd afgebroken. Er is nu een handel in metalen.

De Linge werd indertijd nog bevaren door vele vrachtschepen, o.a. uit Amsterdam. Deze leverden dan goederen af op het terrein van het café. Die schepen konden toen nog doorvaren tot Geldermalsen.

Genteldijk nu 'TRICHT' en de LINGE.

Lingedijk in Tricht met zicht op 2 van de 4 boogbruggen

Destijds zag je vrijwel geen pleziervaartuigen, slechts een enkele roeiboot of kano. Er ging een enorme rust van de Linge uit. Links van je hoorde je de zware sonore toon van de klok in de toren van de Hervormde Kerk in Tricht.

De overweg bij de spoorbrug had handbediende afsluitbomen, die door de overwegwachter (de heer Scheij) werden bediend. Als kind mocht ik soms die bomen neerlaten, wat ik natuurlijk prachtig vond.

In Geldermalsen was er toen nog de lange houten brug, welke liep van de molen (thans de burgemeesterswoning) naar het toenmalige kantongerecht aan de linkerzijde met daar tegenover hotel Carabain. De thans aanwezige brug werd destijds gebouwd midden in het weiland. Na voltooiing werd de Linge, welke eerst vlak langs het kantongerecht en Carabain stroomde, omgelegd. Ook toen had je al ingrijpende ontwikkelingen rondom de Linge. In strenge winters kon je op de Linge schaatsen en daar werd door velen van geprofitteerd. In vroeger jaren stonden in de winter de uiterwaarden steeds blank en had de kern van Geldermalsen soms last van wateroverlast.

Maar welk jaargetijde het ook is, de Linge blijft mij nog altijd boeien als een van Nederlands mooiste rivieren.

Vogels in het Lingelandschap

Marcel van de Craats

In het water en op oevers van de Linge leven veel vogels. Het zijn vooral de algemene vogels die we zien zoals Ganzen, Eenden, Meerkoeten, Kraaien en andere zangvogels. Tijdens fietstochten, wandelingen en vanuit de kajak heb ik langs de Linge al een behoorlijk aantal minder voorkomende en zeldzame vogelsoorten waargenomen. Om meer te weten wat andere vogelaars zoal in de kijker kregen, ging ik tijdens een aantal natte dagen begin maart "spotten" op het web. Op Internet is al jaren een website waar waarnemingen in de natuur gemeld kunnen worden. www.waarneming.nl is een site waar natuurliefhebbers, met name vogelaars terecht kunnen om te loggen welke soorten vogels, libellen, reptielen, amfibieën, vissen, planten, vlinders, en paddestoelen "gespot" worden in Nederland. Dikwijls inclusief foto's van de waarnemingen.

De Ijsvogel

Op genoemde website heb ik een virtuele reis gemaakt langs natuurgebieden, polders, rivieren, poelen en weilanden gelegen in het stroomgebied van de Linge van Tiel tot Gorinchem. Zodra u gelezen hebt hoeveel gevleugelde vrienden in onze omgeving op de wieken gaan hoop ik dat u net zo verrast bent als ik.

In Tiel zijn om te beginnen veel soorten meeuwen gemeld. Langs de Waalkade zagen collega vogelaars natuurlijk Stormmeeuwen, Kokmeeuwen en Zilvermeeuwen. Zeldzaam in deze contreien zijn een Grote Mantelmeeuw, Zwartkopmeeuw, Dwergmeeuw en Ringsnavelmeeuw. Vanuit de vogelkijkhut in de uiterwaarden bij Passewaay werd een Groenling, Casarca, Veldleeuwerik, Gekraagde Roodstaart, Middelste Zaagbek en een Slechtvalk gespot, terwijl in de buurt van Medel een Zwarte Ooievaar op kikkers joeg. Een Kleine Plevier en een Oeverwaluw vlogen daar ook. Tussen Ophemert en Wadenoyen zijn in de komgronden ook diverse soorten gezien: Braamsluiper, Goudhaan, Wulp,

Gierzwaluw, Zwartkop, Keep, Dodaars, Smelleken, Toppereend en Tafeleend. Iets noordelijk bij Kapel Avezaath vloog een Kraanvogel over, dook een Patrijs weg in het gras en zat een Ransuil te roesten. In de velden en wateren rond vestingstad Buren werden nogal wat water- en weidevogels aangetroffen. Toendra Rietgans, Indische Gans, Tureluur, Havik, Visdief, IJslandse Grutto, Witgatje, Fitis, Kneu. Zeldzamer bij ons; een Grote Gele Kwikstaart en in 1992 zag men een Steppe Kievit met zijn mooie zwarte "petje" op. Iets westelijk van Buren liggen de Regulieren. Een gebied beheert door Gelders Landschap en voor natuurliefhebbers echt een aanrader pur-sang! Ook daar veel weidevogels op de natte delen zoals Zwarte Ruiters, Grutto, Groenpootruiter, Kempphaan, Waterral, Watersnip, Waterpiepers Grote Zilverreiger en Porseleinhoender. Maar ook; Roerdomp, Visarend, Rode Wouw, Zwarte Wouw, Boomvalk, Bruine Kiekendief, Boomkruiper, Matkop, Sprinkhaanzanger, Blauwborst, Pijlstaart, Zomertaling, Krooneend, Slobeend, krakeend, Wintertaling, Bergeend, Wielewaal, Ooievaar en Bosuil.

Het Landgoed de Heerlijkheid Mariënwaardt sluit naadloos aan bij de Regulieren. In dit natuur- en cultuurlandschap zagen de spotters een Ringmus, IJsvogel, Putter, Witte Kwikstaart, Groene Specht, Holenduif, Staartmees en een Koereiger. Aan de zuidkant van de A15 ten westen van de A2 ligt het natuurgebied Het Broek. Daar zwom een Grote Zaagbek en een Kleine Zwaan. Verder nog een Grasmus, Zwarte Roodstaart, Tjiftjaf, Paapje en vrij bijzonder: de Hop!

De Hop

De virtuele reis ging verder, maar niet in de Lingeschouw. U kunt zelf verder reizen op het Internet. Veel spannender is het om de weide wereld in te trekken en te genieten van al het moois in ons prachtige Rivierenland. Er is veel meer dan vogels het ontdekken waard!

Fort bij de Nieuwe Steeg: GeoFort

Bart Bennis

Op 100 meter ten zuiden van de Linge ligt tussen Asperen en Gellicum het geheimzinnige Fort bij de Nieuwe Steeg. Geheimzinnig, omdat dit fort altijd gesloten is geweest voor publiek en er vele verhalen de ronde doen.

Tot 1962 had het fort een militaire bestemming. Daarna kwam het fort in handen van het Ministerie van Sociale Zaken, ten behoeve van de arbeidsinspectie. In deze periode is het fort intensief gebruikt en redelijk goed onderhouden. Er is toen elektriciteit en waterleiding aangelegd. Sinds 1996 is Staatsbosbeheer eigenaar van het forteiland, dat vervolgens een erfpachtcontract afsloot met de Stichting Verenigde Gewerkmakers. Nadat in 2004 een wagen vol met hout door de brug zakte, kwam er een einde aan het pachtcontract. Nu wilde Staatsbosbeheer het fort een bestemming geven die paste bij het imago van Staatsbosbeheer en het fort toegankelijk zou worden voor het publiek en het verval tegengegaan zou worden. Staatsbosbeheer deed een oproep om een exploitant te vinden. Acht partijen dienden een voorstel in en op 21 maart 2006 werd het plan GeoFort uitgekozen.

Inmiddels had Staatsbosbeheer samen met de gemeente Lingewaal en de provincie Gelderland een nieuwe brug geheel in stijl laten bouwen, zodat de weg voor GeoFort enigszins geplaveid was...

GeoFort

Willemijn Simon van Leeuwen (35) en Bart Bennis (40) zijn de initiatiefnemers van GeoFort. Beiden hebben een cartografisch verleden: Willemijn is afgestudeerd cartograaf en heeft diverse functies bij de ANWB gehad. Tot voorkort was ze medeverantwoordelijk voor de file-informatie. Momenteel houdt ze zich bezig met campings in Europa. Bart is bij de ANWB uitgever van diverse toeristische uitgaven geweest waaronder alle kaarten en atlassen met betrekking tot Nederland. Tegenwoordig produceert hij als zelfstandige cartografische producten.

Om GeoFort van de grond te krijgen naast hun bestaande werk, zijn Willemijn en Bart met hun vier kinderen (3, 4, 6 en 8 jaar) van Leiden naar Asperen verhuisd op 1,5 kilometer van het fort.

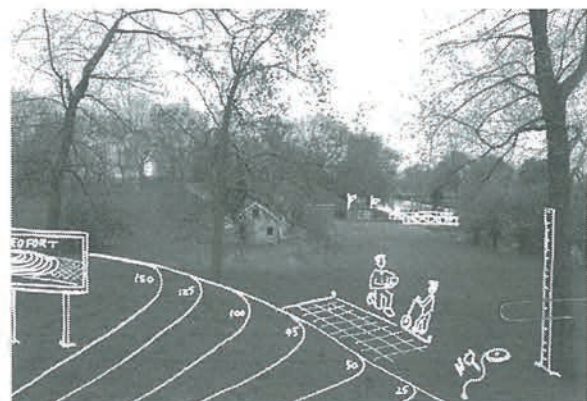
Door de verhuizing hebben ze veel waardering voor de omgeving gekregen en oog voor de mogelijkheden, maar ook voor de beperkingen die er zijn.

Wat wordt de toekomst van Fort bij de Nieuwe Steeg? GeoFort wil op het fortterrein bezoekers kennis laten maken met de dynamische wereld van kaarten en navigatie. Dit is de wereld van o.a. Google Earth, TomTom, SimCity en de Bosatlas, maar ook die van de beroemde cartografen: Blaeu en Mercator. GeoFort richt zich primair op gezinnen met kinderen van 6 tot 16 jaar en op het onderwijs.

Als je straks het toekomstige GeoFort als reisdoel kiest, zul je ontdekken welke macht kaarten hebben in het dagelijkse leven. Je krijgt zelf de macht in handen en je kunt een schip navigeren, de brandweer voorzien van de snelste route, nieuwe spoorwegen plannen, overstromingen voorkomen, gebieden in een 3D-omgeving virtueel verkennen en op het buitenterrein verborgen schatten opsporen met GPS.

Thema's als natuurontwikkeling, klimaatverandering, duurzame ecosystemen, mobiliteit en ruimte voor de rivier en ruimte voor de rivier zullen belicht worden vanuit een gecombineerd Staatsbosbeheer-GeoFort perspectief.

GeoFort is geen gewoon museum. Daar waar je in de meeste musea niet aan de collectie mag komen, nodigt GeoFort je uit om zelf het experiment aan te gaan. Het wordt als het ware een Science Centre op het gebied van cartografie en navigatie.

Behalve het Science Centre zal GeoFort nog meer te bieden hebben. Kleine en grote speurneuzen kunnen zich uitleven met de diverse GeoActiviteiten: GPS-routes volgen, dwalen in een natuurdoolhof. In samenwerking met Staatsbosbeheer zullen natuuractiviteiten georganiseerd worden. Voor het bedrijfsleven

zijn er sfeervolle vergaderzalen passend in het thema. Bij de open haard in het sfeervolle restaurant of op het zonnige terras met weids uitzicht over de Betuwe kun je genieten van de prachtige plek, terwijl de kinderen zich vermaken in de natuurspeurtuin. Omwonenden krijgen er een fraaie uitspanning bij in hun directe omgeving en voor recreanten is het een fijne plek om even uit te rusten onder het genot van een kop koffie. Bij de GeoShop kun je workshops volgen, diverse apparaten uitproberen en natuurlijk een navigatiesysteem, kaart-op-maat, luchtfoto, atlas of globe aanschaffen. Ook voor regionale producten zal er een plek zijn. Te denken valt aan de verkoop van jam, stroop en natuurlijk appels, peren en kersen in het seizoen.

GeoFort heeft geen winstoogmerk. De meer commerciële onderdelen zijn nodig om het educatieve deel te kunnen exploiteren.

Planning

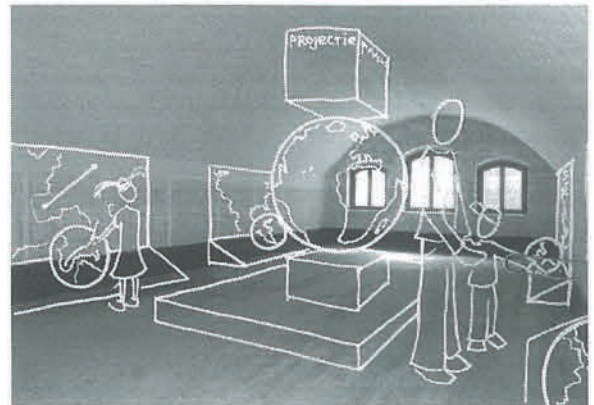
Volgens planning zal GeoFort vanaf het eind 2008 van start gaan. Aanvankelijk alleen doordeweeks met de verhuur van GeoZalen. Daarna gaat ook de GeoShop open en wordt het fort ook in de weekenden toegankelijk voor GeoActiviteiten. Voorjaar 2010 staat de opening van het Science Centre gepland. Het GeoRestaurant en het terras zullen in de loop van de tijd steeds vaker open gaan. Op een gemiddelde dag zullen naar verwachting zo'n 85 mensen het fort bezoeken verspreid over de dag. Dit zal een verkeersstroom van rond de 35 auto's te weeg brengen. Op het fortterrein kunnen ca. 90 auto's geparkeerd worden.

Jaarlijks zullen diverse kleinschalige evenementen op Fort bij de Nieuwe Steeg plaatsvinden: een kaartenmarkt, geocache speurtochten, productinformatiedagen, Open Monumentendag, het knotten van wilgen etc. Ca. 500 mensen kunnen op zo'n "topdag" op het terrein vertoeven. Dit zal ca. 10 keer per jaar plaatsvinden.

In overleg met de gemeente Lingewaal wordt momenteel gekeken welke aanrijroute het meest geschikt is of geschikt is te maken. Via bewegwijzering en voorprogrammering in routeplanners zullen mensen via deze route geleid worden.

Het streven is om in 2011 zo'n 35.000 bezoekers per jaar te ontvangen. Dit aantal past volgens de Stichting GeoFort bij de schaal van de omgeving en de grootte van het fortterrein. Het eerder genoemde aantal van 50.000 was niet gebaseerd op de kennis die nu voorhanden is.

De Stichting GeoFort is blij om te merken dat de omgeving doorgaans positief reageert op de plannen. Veel mensen zijn verheugd dat het hermetisch afgesloten terrein nu een openbare functie krijgt, die bovendien bijzonder geschikt wordt voor kinderen. Ook voor het onderwijs in de omgeving kan GeoFort een interessante locatie worden, waar de leerlingen aardrijkskunde en natuureducatie in de praktijk kunnen ervaren.

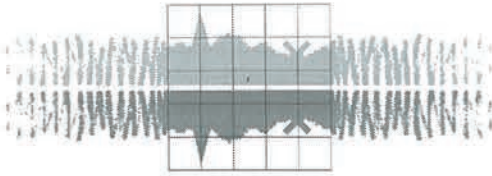
Voordat GeoFort de deuren open kan gooien, moet er nog veel werk verzet worden. Het rijksmonument zal eerst gerenoveerd moeten worden, want de gebouwen zijn verre van wind en waterdicht... De provincie Gelderland draagt de plannen voor Fort bij de Nieuwe Steeg een warm hart toe en is bereid een groot deel van de renovatiekosten te betalen. Voorwaarde is natuurlijk wel dat de benodigde vergunningen en co-financiering worden verkregen. Dit is de uitdaging waar de organisatie nu voor staat.

Vragen en opmerkingen zijn altijd welkom. Het handigste is om te mailen naar info@geofort.nl of te bellen naar 0345-630480. Ook is de Stichting op zoek naar gemotiveerde vrijwilligers die het leuk vinden om mee te bouwen aan GeoFort. Op www.geofort.nl staat actuele informatie over de voortgang.

Landschapsbeheer Gelderland

Hella Flikweert

Stichting Landschapsbeheer Gelderland

De Stichting Landschapsbeheer Gelderland is dé provinciale organisatie die zich inzet voor een aantrekkelijk cultuurhistorisch, ecologisch en landschappelijk buitengebied. De stichting heeft geen eigen gronden en werkt daarom veel samen met een brede, gevarieerde groep grondeigenaren. Dit kunnen gemeenten, terreinbeherende organisaties zijn, maar ook particulieren. Steeds meer grond in het buitengebied komt in eigendom van particulieren en zij zijn de beheerders van het cultuurlandschap in de toekomst.

Landschapsbeheer Gelderland kan grondeigenaren hulp bieden wanneer het bijvoorbeeld gaat om vormen van openstelling of onderhoud van het terrein. Wanneer openstelling gewenst of verplicht is, is het mogelijk via zogenaamde gemarkeerde 'ommetjes' wandelaars beperkt op de eigen grond toe te laten. Landschapsbeheer Gelderland heeft inmiddels ervaring opgedaan in het ontwikkelen en realiseren van dergelijke ommetjes. Middels een intensief proces met gemeente, bewoners en grondeigenaren ontstaat een gevarieerde extensieve wandelroute die de wandelaar zowel de zichtbare als onzichtbare elementen in het landschap laat beleven.

Eén van de kerntaken van Landschapsbeheer Gelderland is faciliteren, coördineren, begeleiden en opleiden van vrijwilligersgroepen. In Gelderland zijn meer dan 100 vrijwilligersgroepen, ondersteund door Landschapsbeheer Gelderland, actief met landschapsbeheer.

Zij werken op gronden van gemeenten en terreinbeherende instanties, maar ook op particuliere gronden. Mocht er behoefte zijn aan extra handen, dan kan er altijd overlegd worden of er een vrijwilligersgroep in de buurt actief is.

Voor de leden van de VBL is het wellicht interessant te weten dat de Stichting Landschapsbeheer Gelderland bezig is met de campagne *Kijk mijn Erf* waar we aandacht vragen voor meer streekeigen beplanting op boerenerven en in grote particuliere tuinen in het buitengebied. Landschapsbeheer Gelderland biedt u informatie die van pas komt als u uw erf meer streekeigen wilt maken. Door zelf aan de slag te gaan en bijvoorbeeld een haag te plaatsen of een rij knotwilgen langs de sloot aan te planten, draagt u bij aan het instandhouden en verder ontwikkelen van het Gelderse cultuurlandschap. Als u plannen heeft om uw erf te veranderen en u wilt eens een professioneel advies, komen wij graag bij u langs. Tijdens een erfbezoek (€ 39,50) bespreken wij met u het type landschap waarin uw erf zich bevindt, kijken wij naar de rol van uw erf in dit landschap vanuit zowel ecologisch, landschappelijk als cultuurhistorisch oogpunt en we doen in een gesprek suggesties voor versterking. Als er subsidies mogelijk zijn, dan komt dit ook ter tafel.

Landschapsbeheer Gelderland heeft een ruime ervaring met het maken van inrichting- en beheerplannen. Wij kunnen eventueel voor u (tegen kostprijs) een plan opstellen. Om voor subsidie in aanmerking te komen is een inrichtingsplan meestal nodig.

Meer informatie over de werkzaamheden van Landschapsbeheer Gelderland is te vinden op: www.landschapsbeheergelderland.nl of via telefoon 026 3537444.

U kunt ook contact met ons opnemen via e-mail info@landschapsbeheergelderland.nl

Stellingmolen tussen Enspijk en Deil

Nationaal Landschap Rivierenland: een kans om te koesteren!

Anja de Wit en Pim Sauer

Door de provincie wordt momenteel gewerkt aan de begrenzing van het Nationaal Landschap Rivierenland (NLR). De Vereniging tot Behoud van het Lingeland werkt achter de schermen hard om haar belangen hierin te verankeren, met wisselend succes tot gevolg.

Nationaal Landschap is een door het Rijk toegekende aanduiding voor een gebied met internationaal zeldzame of unieke en nationaal kenmerkende landschapskwaliteiten en in samenhang daarmee bijzondere natuurlijke cultuurhistorische en recreatieve kwaliteiten. Deze kwaliteiten dienen te worden behouden, versterkt en duurzaam beheerd. Dit gebeurt door het uitgangspunt dat er binnen de nationale landschappen alleen ruimte is voor ten hoogste de eigen bevolkingsgroei (migratiesaldo nul) en door het Rijk beschikbaar stellen van financiële middelen om initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het versterken van de landschappelijke kwaliteiten.

In de Nota Ruimte (2006) heeft het Rijk het Rivierenland aangemerkt als Nationaal Landschap en aan de Provincie de opdracht gegeven om de begrenzing hiervoor vast te stellen. De Provincie Gelderland heeft in haar Streekplan (2005) hierop geanticipeerd door een indicatieve begrenzing op te nemen maar deze moet nog precies op kavelniveau worden vastgelegd. Dit proces loopt op dit moment en moet leiden tot vaststelling van deze begrenzing in de zomer van 2007.

In het afgelopen jaar is de VBL bezig geweest met het opstellen van haar visie. Bij de inventarisatie van de beleidstukken die betrekking op het Lingengebied hebben, bleek dat dit erg versnipperd is: het Lingengebied wordt door de beleidsmakers niet als een geheel gezien en hierdoor zijn de doelstellingen die beleidsmakers in het gebied willen realiseren, erg gefragmenteerd over het gebied verdeeld. Opname van het Lingengebied in het Nationaal Landschap Rivierenland waarborgt een eenduidige aanpak in het Lingengebied en is daarom voor de VBL een grote wens.

Al in april 2006 heeft de VBL deze wens in een brief aan het college van Gedeputeerde Staten van de Provincie Gelderland kenbaar gemaakt. Met het nodige lobbywerk achter de schermen heeft dit er toe geleid dat de eerste conceptkaarten met de begrenzing zodanig zijn aangepast dat in het westelijk deel de plaatsen Deil, Enspijk, Beesd, Rhenoy, Acquoy, Heukelum en Spijk zijn

toegevoegd. Hiermee valt in het westelijk deel het gehele Lingengebied in Nationaal Landschap Rivierenland of de precies aangrenzende Nationaal Landschap Hollandse Waterlinie en Groene Hart Zuid-Holland (al eerder begrensd). De VBL is hier erg blij mee.

Tegelijkertijd verdwijnen er door toedoen van de gemeenten Tiel Neerijnen en Geldermalsen echter ook stukken van het Lingengebied die in een eerder stadium wel opgenomen waren in het NLR. Hieronder vallen de oksel van de A2 / A15, de kernen Tricht en Buurmalsen en omliggend gebied, en het gebied ten zuiden van de A15 zoals Wadenoijen, Tiel en ook gemeente Neerijnen.

De aanpassing van de begrenzing gebeurt op advies van de colleges van Burgemeester en Wethouders van de inliggende gemeenten. Zij zijn door de provincie gevraagd om input te leveren en hoe zij deze input genereren (al dan niet met de gemeenteraad bespreken) wordt aan hen zelf overgelaten. Hierbij wordt niet met belangenverenigingen gecommuniceerd. Dit resulteert in een conceptbegrenzing van het NLR waaruit af te leiden valt dat iedere gemeente het eigen gemeentelijke belang voor laat gaan boven het regionaal belang van het begrenzen van een aaneengesloten gebied. Er ontstaat een 'gatenkaas'.

Uit onvrede met de gang van zaken en ook met het resultaat hiervan is door een platform van een groot aantal regionale belangenverenigingen (waaronder VBL) een manifest opgesteld waarbij het standpunt wordt onderschreven dat de hierboven beschreven uitgesloten gebieden alsnog worden opgenomen in het NLR. Op zich is het vrij uniek dat over een zo breed front de partijen zich hebben verenigd. We hopen hieraan ook onze kracht te ontnemen want als de provincie op draagvlak wil rekenen voor vaststelling van het NLR zullen de belangenverenigingen hier achter moeten gaan staan. Op dit moment wordt op allerlei manieren nog geprobeerd om de begrenzingprocedure te beïnvloeden ten gunste van de nu uitgesloten gebieden. Of dit gaat lukken is echter een vraag waarop we pas tegen de zomer het antwoord weten.

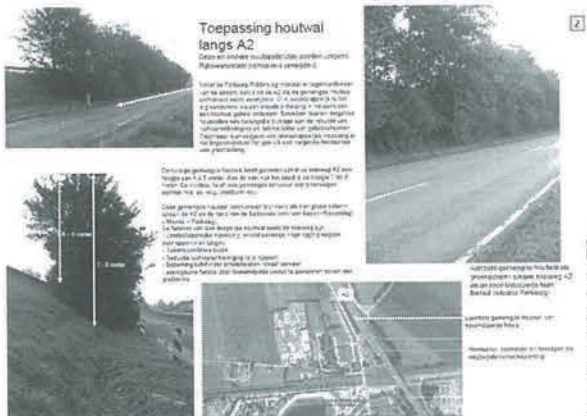

Gebrek aan landschappelijke inpassing A2

Johan van der Perk

Kaalkap in West-Betuwe langs A2

Decennia lang is de doorkruising van het Lingelandschap door de snelweg A2 een bekend beeld. Maar de zo belangrijke transportader voor de economische ontwikkeling van midden Nederland neemt steeds grotere proporties aan. Intussen liggen er plannen om dit gedeelte snelweg van de huidige 2 x 2 banen uit te bouwen naar een snelweg van 2 x 4 banen. Ter hoogte van Beesd – Geldermalsen wordt de weg inclusief weefstroken zelfs 2 x 5 baans breed. Deze ontwikkeling speelt in op de benodigde doorvoercapaciteit van het autoverkeer. Dat een bredere weg ook weer meer verkeer aantrekt valt in de komende jaren te verwachten, maar wordt in het wegaanlegscenario's niet meegenomen.

Gezien ook de uitbreidingsplannen van stedelijke gebieden rondom Utrecht, Amsterdam, Den Bosch en Eindhoven is het een kwestie van tijd voordat ook de nieuwe weg volloopt.

Maar wat betekent dit voor ons geliefde Lingelandschap? Uit de huidige plannen van Rijkswaterstaat blijkt dat er op uiterst technocratische wijze met de inpassing in de omgeving van de nieuwe weg wordt omgegaan. Tot in detail is de technische uitvoering van de weg uitgewerkt, maar ontbreekt ieder spoor voor een gedegen en goed onderbouwd 'groenplan' voor de landschappelijke inpassing. Op dit moment beperkt deze zich tot het plaatsen van enkele kleine boomgroepen, een lage haag en wat heesters als een schamele sluitpost op de begroting. Wat zo jammer is dat dit niet in verhouding staat tot de mate van landschappelijke inpassing zoals Rijkswaterstaat deze in de jaren '50 – '80 hanteerde. De huidige gemengde houtwallen, bossage en groenstructuren welke uit die tijd dateren worden op dit moment massaal en permanent verwijderd.

Rijkswaterstaat werkt met het compensatie-principe; de extra benodigde oppervlakte grasland, berm en groen welke wordt opgeofferd voor asphalt wordt gecompenseerd door in de omgeving van de snelweg "nieuwe natuur" te maken door aankoop van een voormalig landbouwperceel en dit te vernatten of te beplanten. Daarmee zou de kous af moeten zijn. Waar Rijkswaterstaat echter aan voorbij gaat is de veelheid aan functies welke verbonden zijn aan een goede landschappelijke inpassing van dit dominerend stuk snelweg door het Lingelandschap zoals beperking van luchtverontreinigingsemissies, reductie van de geluidsbelasting op de omgeving, landschappelijke inpassing, beperking visuele hinder en lichthinder langs de A2 voor mens en dier. Laat ik dit op enkele belangrijke punten toelichten:

1. Luchtverontreiniging.

De verwachting is dat bij een groeiende verkeerstroom in combinatie met het ontbreken van groene maatregelen de luchtverontreiniging en daarmee het gezondheidsgevaar voor omwonenden verder toe zal nemen. Ook is bekend dat de extra kosten voor onze maatschappij veroorzaakt door deze luchtverontreiniging op termijn vele malen hoger zijn dan de investering in een duurzame inrichting van drukke (snel)wegen. Voor fijnstof bestaat geen veilige waarde. Alles wat we inademen is slecht. Als maatschappij hebben we momenteel geaccepteerd 40 µg/m³ lucht. Een goede groenstructuur levert een zinvolle bijdrage aan deze problematiek (reductie fijnstofemissie van 25 tot 30%).

2. Geluidhinder.

Bekend is dat onder invloed van wind, turbulentie ontstaat waardoor het effect van een geluidsscherm zelfs negatief kan uitpakken. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat een geluidsscherm in combinatie met een goede beplantingsstructuur de effectiviteit van een geluidsscherm sterk kan verbeteren met 4 – 10 dB(A). Ook hierbij het advies om geluidswallen in combinatie met een goede beplantingsstructuur aan te leggen.

3. Visuele hinder, landschappelijke inpassing.

Inpassen van een 8-baans snelweg in een kleinschalig rivierenlandschap is een moeilijke opgave. Het Lingelandschap kenmerkt zich door een kleinschalige verkaveling met boomgaarden, houtwallen en –singels,

graslanden, wilgenstruwelen en broekbossen. Een afwisseling tussen openheid en beslotenheid versterkt de ruimtelijke kwaliteit van dit gebied. De weggebruiker moet de karakteristieken van dit landschap kunnen waarnemen, maar zonder een al te grote impact op de omgeving. Het Lingelandschap is bovendien voor haar bewoners en gebruikers (toerisme!) een waardevol erfgoed waar zorgvuldig mee omgegaan moet worden. Ook hierbij is het van groot belang met een passende, wegbegeleidende beplantingsstructuur te werken (*streekeigen soorten en passende beplantingssamenstelling als gemengde opstand, uiteraard zijn er enkele locaties waar openheid en doorzicht de weggebruiker het Lingelandschap laat zien*).

Een overheid welke investeert in haar burgers heeft de morele verplichting om haar investeringen een duurzaam karakter te geven zodat ook de na ons komende generaties zonder schaamte naar onze huidige economische projecten kunnen kijken. Een zorgvuldige inpassing van de verbrede A2 in het West-Betuwsche Lingelandschap hoort hier zeker bij!

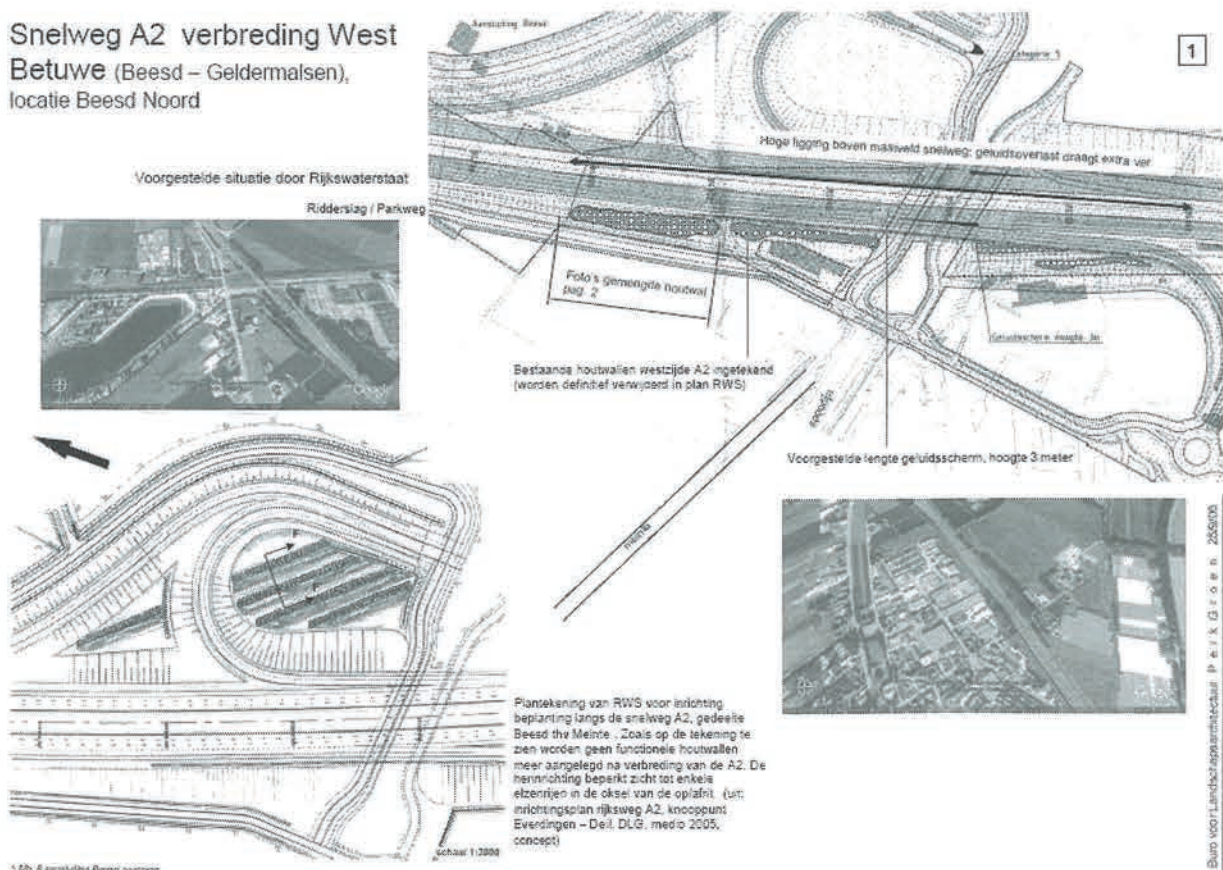
Middels afzonderlijke bezwaarschriften hebben de VBL en ik aandacht gevraagd voor bovenstaande problematiek en dringend aanbevolen om de volgende maatregelen te treffen:

- herplant van de verwijderde houtwallen, struwelen en bossage in een vergelijkbare samenstelling;
- de randen van de A2 te voorzien van meer wegbegeleidende beplanting dan in de oude situatie.

We zijn nog in afwachting van een inhoudelijke reactie van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Hopelijk bereikt onze kritiek de juiste bestuurders.

De genoemde bezwaarschriften inclusief tekeningen en achtergrondartikelen zijn gebundeld door Rijkswaterstaat en kosteloos aan te vragen bij de informatiedesk van Rijkswaterstaat Gelderland in Arnhem (tel. 026-3688911, e-mail info@don.rws.minvenw.nl)

Snelweg A2 verbreding West Betuwe (Beesd – Geldermalsen), locatie Beesd Noord

Zuinig op Ruimte dag - Tiel

Philip Scheepers, Gelderse Milieu Federatie

*Gelderland kan zo mooi zijn...
als we het samen anders doen!*

Op 21 april 2007 wordt in elke provincie de 'zuinig op ruimtedag' gehouden.

De 'zuinig op ruimtedag' in Gelderland wordt door de Gelderse Milieufederatie georganiseerd van 12.30 tot 16.30 uur in het Gemeentehuis van Tiel.

Met deze bijeenkomst wil de GMF stimuleren dat we met andere ogen naar ons landschap gaan kijken en oplossingen aandragen om zuinig op de ruimte te zijn. De dag geeft een breed beeld van alle partijen die zich ook bekommeren om de open ruimte. Bestuurders van provincie en gemeenten, maar vooral ook bezorgde burgers zal gevraagd worden hun ideeën te presenteren en uit te wisselen.

De bijeenkomst wordt geopend met een Ode aan de Ruimte. Vervolgens worden in (parallel) presentaties, interviews en discussies actuele ontwikkelingen behandeld:

- **Zijn er nog nieuwe bedrijventerreinen nodig in Gelderland?**
Inmiddels zijn er circa 120 Gelderse meldingen gedaan op zuinigopruijnte.nl. Circa de helft hiervan gaat over bedrijventerreinen. De meldingen worden gebundeld aangeboden aan de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening van de provincie Gelderland. Deze schetst het provinciaal beleid met betrekking tot bedrijventerreinen en geeft een korte reactie op de meldingen. Aansluitend discussie.
- **Nationaal Landschap Rivierengebied:**
welke gevolgen heeft de aanwijzing als Nationaal Landschap? In een debat worden kansen en bedreigingen vanuit het Nationaal Landschap toegelicht. Dit debat is een vervolg op de artikelenserie in het Nieuwsblad Geldermalsen en het Stadsblad Tiel. Deze artikelen worden gebundeld aangeboden aan de gedeputeerde Ruimtelijke Ordening van de provincie Gelderland. Aansluitend een korte reactie van de gedeputeerde.
- **Toekomst van het gebied Overlinge:**
hoe kan dit waardevolle landschap verfraaid worden en beter toegankelijk worden gemaakt voor recreanten? Burgers en lokale natuur- en milieugroepen worden voorafgaand aan de bijeenkomst gevraagd om door middel van een melding op zuinigopruijnte.nl aan te geven welke waarden zij van belang vinden in het gebied Overlinge. Wat dient behouden of versterkt te worden en waarom. Ook kunnen zij aangeven waar eventueel extra bebouwing mogelijk is en onder welke voorwaarden. De meldingen worden bij voorkeur voorzien van een foto. De meldingen worden gebundeld aangeboden aan de wethouder Ruimtelijke Ordening van Tiel. De wethouder schetst de plannen voor het gebied Overlinge en geeft een korte reactie op de meldingen. Aansluitend discussie.
- **Nieuwe Waterlandgoederen:**
de gemeente Tiel wil nieuwe landgoederen of buitenplaatsen toelaten langs de Linge. Op welke manier kunnen deze landgoederen een bijdrage leveren aan het verfraaien van het Lingelandschap. Schetsen voor waterlandgoederen worden gepresenteerd. Vervolgens discussie.

Het programma wordt mogelijk uitgebreid met een excursie door het gebied Overlinge (11.00 – 12.30) en een informatie markt.

Het definitieve programma van de 'zuinig op ruimtedag' in Tiel is te vinden op de website van het GMF, www.geldersemilieufederatie.nl. De Gelderse Milieufederatie organiseert deze bijeenkomst in samenwerking met Milieuwerkgroep Tiel, Vereniging tot behoud van het Lingelandschap en Platform Nationaal Landschap Rivierenland.

De 'zuinig op ruimtedag' is een initiatief van de Provinciale Milieufederaties en Stichting Natuur en Milieu. Meer informatie is te vinden op www.zuinigopruijnte.nl.

Contactpersonen bij de GMF: Philip Scheepers (coördinatie) en Christine Wevers (communicatie) 026 - 352 37 40

Landschapsontwikkelingsplan

Alexandra Dietzsch

De drie gemeenten Geldermalsen, Neerijnen en Lingewaal werken samen aan een landschapsontwikkelingsplan (LOP), zoals dat wordt gestimuleerd door het ministerie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Een LOP moet een belangrijk hulpmiddel worden om ontwikkelingen in het gebied zo te sturen, dat de kwaliteit van het landschap behouden en verbeterd wordt. Met een LOP in de hand kunnen de gemeenten geldstromen aanboren, die realisatie van projecten mogelijk maken.

De startnotitie zegt: “Het behouden van het bestaande is zeer belangrijk, maar niet voldoende. Er moet een concrete visie zijn op hoe nieuwe ontwikkelingen zoals functieveranderingen in de landbouw, ingrepen in de waterhuishouding, aanleg van wegen, vormgeving van de grens van stad en platteland zo goed mogelijk kunnen bijdragen aan de identiteit en aantrekkelijkheid van het landschap.”

Dit is het belang, waar de VBL voor staat en wij hebben dan ook met grote belangstelling deelgenomen aan de informatie- en discussieavonden, die in de drie gemeentes werden gehouden.

Hierbij werd aan de bewoners, benoemd tot “gebiedskundigen”, gevraagd om bedreigingen en kansen van de ontwikkelingen in het landschap aan te geven.

Als VBL hebben wij in de afgelopen periode een vergelijkbare uitvoerige analyse gemaakt van het gebied, die ons in staat stelt om op deze nota te reageren. Het spanningsveld ontstaat daar, waar

de VBL voorrang geeft aan het behoud van het cultuurlandschap, terwijl de prioriteit van individuele gebruikers bij hun individueel belang ligt. Zo is voor de één de uitbreiding van zijn kassencomplex van groot economisch belang, terwijl de ander hierbij alleen de aantasting van het landschap ziet.

Het LOP wil een instrument zijn, dat in dergelijke conflicterende belangen kan bijsturen. Hiervoor zijn drie scenario's ontwikkeld met een verschillende mate van invloed door gemeentes, burgers en bedrijven. De voorkeur van zowel de bezoekers van de discussieavonden als ook van de VBL gaat uit naar het scenario “samenspel” waarbij de gemeente een rol van inspirator en voorbeeldfunctie heeft, de burgers samen werken aan een gedifferentieerd landschap en de bedrijven zich richten op de streekidentiteit. Zo ontstaat een plan met een visie per deelgebied, dat resulteert in verschillende landschapsensembles op initiatief van burgers, belangenorganisaties en bedrijven. Als VBL verwachten wij van dit scenario, dat door het hele proces heen ruimte is voor de invloed laatst genoemde partijen in gelijke mate.

Na de vaststelling van het LOP zal worden overgegaan tot het uitvoeringsdeel. Hiervoor worden financiële middelen vrijgemaakt om concrete projecten voor behoud en ontwikkeling van landschappelijke kwaliteiten te realiseren. De VBL ondersteunt de samenwerking van de gemeenten en draagt gaarne bij aan de concretisering van het LOP door ideeën voor projecten aan te dragen en als klankbord te functioneren.

Beschermen

Frans van Verschuer
Directeur Heerlijkheid Mariënwaerd

Buiten wordt het steeds groener en warmer, het voorjaar komt in rasse schreden dichterbij. Wij mensen hebben toch ook een soort winterslaap gedaan en nu het buiten allemaal wat opfleurt komen we uit onze holen. Hier op Mariënwaerd ook, je ziet om je heen alles een beetje veranderen helaas ook in negatieve zin. De consequentie van de verbreding van de A2 met de enorme kaalslag in bos en beplanting is nu wel erg ingrijpend en zichtbaar geworden. Weinigen hebben zich

Mariënwaerd

gerealiseerd dat er zoveel bomen moesten verdwijnen voor deze weg. Nu ligt er een mooi plan om het verdwenen A2 bos op andere plaatsen te compenseren, maar hoe zit het dan met de inkleding van de verbrede A2? De grondverwerving voor de verbreding is duur en een extra strook voor een landschappelijke inkleding is daarom een heikel punt toch is dit nationale armoede. Ons mooie gebied wordt wel erg zichtbaar voor de automobilisten. Ik hoop zeer dat wanneer de weg klaar is, naar dit punt nog eens gekeken zal worden. Op Mariënwaerd hebben wij zes hectare landbouwgrond aanliggend aan de A2 omgevormd naar bos om een stukje van die inkleding dan maar zelf te regelen. Er wordt steeds meer beschermd door de overheid en op zich is dat best goed. De vraag is natuurlijk wordt er niet teveel beschermd? Bescherming in het kader van het nationaal landschap, bescherming volgens de regeling monumentale historische buitenplaatsen, bescherming Natuurschoonwet, bescherming Monumentenzorg en als ik nog een aantal provinciale en gemeentelijke beschermingen mee neem heb ik een A4tje vol met beschermingen. Gaat de ene bescherming de andere niet te boven en verstikt het de positieve dynamiek van het gebied niet? We moeten waken voor een museum landschap dat zou op de lange

termijn dit gebied vershralen. Maar ook voor mij houdt de wereld niet op bij het landgoed Mariënwaerd en heb ik net zoveel belang bij wat er over 'mijn' grenzen gebeurt. Daar zijn nog bedreigingen te over. Het is in dat kader merkwaardig dat de bescherming daar veel minder goed geregeld is. Een gebied wat we ook mooi vinden maar niet een monumentale of natuurstatus heeft is zowel planologisch als monumentaal heel anders ingedeeld, ik ben er daarom een voorstander van om daar waar we willen beschermen die bescherming breder te trekken. Terwijl de bescherming hier op een hoog niveau ligt is de kans dat hier industrie of woonwijk zal ontstaan vrijwel uitgesloten. We beschermen dus vooral die gebieden waar de kans op dergelijke ontwikkelingen het kleinst is, merkwaardig..

Tenslotte: het is goed dat er verenigingen zijn zoals de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap die waakt met een kritisch oog en zich laat horen wanneer de beschermers vergeten te beschermen.....

Groen op Mariënwaerd

De Linge in beeld – vroeger en nu

Lingepuzzel

Erik Boegborn

Voor onze leden die niet alleen belangstelling hebben voor onze mooie omgeving, hebben we dit jaar een speciale woordzoeker gemaakt.

Met deze puzzel kunt u zich ook binnenshuis met de Linge bezig houden, want deze woordzoeker is vooral opgebouwd uit woorden die -min of meer- te maken hebben met de Linge of onze vereniging.

Zoek de woorden uit de tabel op in het diagram. Deze woorden kunnen horizontaal, vertikaal of diagonaal staan, in alle richtingen. Streep de letters door die gebruikt zijn (een letter kan door meerdere woorden gebruikt worden). Als alle woorden gebruikt zijn blijven een aantal letters over. Deze letters vormen de oplossing van de puzzel: een woord dat -natuurlijk- met onze Linge te maken heeft.

E	P	F	R	U	I	T	N	E	G	O	D	E	G	R	N
D	I	A	I	A	S	P	E	R	E	N	V	V	E	I	E
O	E	T	H	T	R	M	R	E	L	N	E	V	I	R	P
M	S	D	A	C	Q	U	O	Y	D	L	R	O	C	L	O
A	E	R	S	E	S	R	E	V	E	O	E	G	N	I	L
R	J	A	V	T	R	D	B	U	R	E	N	E	I	N	I
I	D	A	I	B	A	C	N	A	M	N	I	L	V	G	T
E	N	G	E	N	O	T	E	A	A	U	G	S	O	E	I
N	A	M	R	O	Z	O	U	R	L	D	I	S	R	D	E
W	L	O	E	D	C	E	T	T	S	E	N	S	P	I	J
A	E	O	N	E	R	U	T	S	E	B	G	H	J	K	E
E	G	B	L	O	E	S	E	M	N	N	A	N	L	E	U
R	N	O	P	W	U	O	H	C	S	E	G	N	I	L	S
D	I	E	H	G	I	L	A	H	C	S	N	I	E	L	K
T	L	G	E	M	E	E	N	T	E	R	A	A	D	L	A

ACQUOY	LINGELANDJES
ALDAAR	LINGELANDSCHAP
ASPEREN	LINGEOEVER
BESTUREN	LINGESCHOUW
BLOESEM	LOPEN
BOEG	MARIENWAERDT
BOOMGAARD	MODE
BOOT	MUISJES
BUREN	NODE
DEIL	POLITIEK
ENSPIJK	PRIVE
FRUIT	PROVINCIE
GEDOGEN	RECREATIE
GELDERMALSEN	RUMPT
GEMEENTERAAD	RUSTIG
GENOT	STAR
INZET	STATUTEN
KEUS	VERENIGING
KLEINSCHALIGHEID	VIEREN
LINGEDIJK	VOGELS

Bij een puzzel hoort natuurlijk ook een prijs. Onder de goede inzenders wordt een boek verloot: *'Tussen de rivieren, over dijken van Linge, Lek en Waal'*, het prachtige fotoboek van George Burggraaff en Toon Fey.

U kunt uw oplossing -het gevonden woord- per e-mail opsturen naar contact@lingelandschap.nl. Natuurlijk vermeldt u daarbij ook uw naam, adres en woonplaats. Maar u kunt uw oplossing ook via de post sturen naar:

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
Postbus 224
4140 AE LEERDAM

Inzendingen moeten uiterlijk 31 mei 2007 ontvangen zijn.

Algemene informatie

Dagelijks bestuur:

Voorzitter:	J.L. Kruit (Koos), Heukelum	☎ 0345 633 038 @-mail: jac.kruit@planet.nl
Secretaris /eindredactie Lingeschouw	J.F. Boegborn (Erik), Tricht	☎ 0345 581 006 @-mail: erik-vbl@hetnet.nl
Penningmeester / ledenadministrateur	S.J. Vollenga (Steven), Beesd	☎ 0345 681 334 @-mail: vollenga@kpn-officedsl.nl
DB-lid	P. Sauer (Pim), Acquoy	☎ 0345 548 505 @-mail: pim.sauer@planet.nl

Leden algemeen bestuur/regionale vertegenwoordigers

Mevr. A. Dietzsch (Alexandra), Spijk	beeldkwaliteit	☎ 0183 563 650
D. van Herwaarden (Duco), Heukelum	regio West	☎ 0183 563 689
M. van de Craats (Marcel), Deil	regio Oost publiciteit	☎ 0345 651 954
B. Hartzema (Bram), Buren	regio Oost	☎ 0344 572 486
Mevr. A.M.W. de Wit (Anja), Buurmalsen	fysische geografie planologie	☎ 0345 521 304

Adres

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap
Postbus 224
4140 AE LEERDAM

E-mail-adres

contact@lingelandschap.nl

Website

www.lingelandschap.nl

Lidmaatschap

De contributie bedraagt per kalenderjaar € 12,--.

De minimumbijdrage voor donateurs bedraagt € 6,-- per kalenderjaar.

Leden en donateurs ontvangen het verenigingsorgaan 'Lingeschouw'.

De contributie wordt bij voorkeur (lagere kosten) via automatische incasso geïnd. Leden, die dat niet willen, ontvangen elk voorjaar een verzoek om de contributie te betalen met een acceptgirokaart.

Voor vragen over uw contributie kunt u contact opnemen met de penningmeester (zie hierboven).

Levenslang lid

U kunt uw steun aan onze vereniging ook met een levenslang lidmaatschap gestalte geven. Een aantal leden ging u al voor. U wordt levenslang lid door eenmalige betaling van € 150. Voor u en ons een financieel en administratief zeer aantrekkelijk alternatief.

Bank/giro

Bankrekeningnummer: **31.31.33.212**

Gironummer: **2877315**

beide ten name van de Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap te Leerdam.

Lingelandschap

Vereniging tot Behoud van het Lingelandschap

Postbus 224
4140 AE LEERDAM

@-mail: contact@lingelandschap.nl

Website: www.lingelandschap.nl